

Bezoekadres:
Stationsplein 138
1703 WC Heerhugowaard
Postadres :
Postbus 18
1850 BA Heiloo
telefoon 088 – 65 65 010

Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Datum:
4 september 2020

Ons kenmerk:
2020.109 EdR/jt

Uw kenmerk:

Doorkiesnummer:
072- 5312652

Betreft:

Consultatie: 'Wet verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen'

Geachte minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Hartelijk dank dat u ons in de gelegenheid stelt te reageren op het wetsvoorstel "wet verbetering beschikbaarheid voor jeugdigen" en wij onze ervaringen in het werkveld met u kunnen delen. Samen kunnen wij de jeugdhulp verder brengen en verwachten dat daardoor beter kan worden aangesloten op de dagelijkse praktijk. Onderstaand vindt u op een drietal thema's onze aanbevelingen om het wetsvoorstel te verbeteren.

Bovenregionaal en regionaal

Wij verwachten dat de AMvB de vrijblijvendheid in de samenwerking tussen en binnen jeugdregio's regelt. Dat doet het nu niet. Er wordt gesproken over een afstemmingsoverleg en samenwerking tussen de regio's. Onze voorkeur gaat uit naar minder vrijblijvende vormen van samenwerking tussen en binnen jeugdregio's, die afgedwongen worden door deze AMvB.

Wij hechten belang aan één bovenregionaal toegangs- en inkoopbeleid, één uitvoeringsvariant en één contract met eenduidige, reële tarieven voor specialistische ambulante en klinische jeugd-GGZ. De uitvoering van het contract, dus het feitelijke contractmanagement, kan onzes inziens prima in de jeugdregio plaatsvinden. Dit geldt ook bijvoorbeeld voor de controle op kwaliteitskaders, inkoopcriteria, materiële en formele controle. Een voorwaarde is dan wel een eenduidige uitvoering door de verschillende gemeenten.

Kwaliteitskaders

Kwaliteit en beschikbaarheid ontwikkelen wij graag in gezamenlijkheid en gelijkwaardigheid door samen te leren en te verbeteren. Dit staat ook beschreven in het rapport van de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS) "Blijk van Vertrouwen". De beschreven verbeteringen gaan over kwaliteit, toegankelijkheid en beschikbaarheid. Tegelijkertijd weten we dat de Inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) constateerde dat 80% van de nieuwe toetreders niet voldoet aan de kwaliteitseisen¹. Naar onze volle overtuiging dient het vooraf duidelijk te zijn wat verstaan wordt onder kwaliteit, vervolgens wat het best passende zorgaanbod is voor de cliënt en tenslotte naar de beschikbaarheid van dit aanbod.

Integraliteit van de jeugdwet heeft veel gebracht, wij werken als organisatie meer en meer samen met collega instellingen met expertise op andere domeinen. Dit is echter ten koste gegaan van de specialisatie in de jeugdhulp aan kinderen en jongeren met een complexe hulpvraag, al dan niet domein overstijgend.

¹ IGZ jaarbeeld 2019 publicatiedatum 25 mei 2020

Kenmerkend voor de gespecialiseerde jeugdhulp is dat de complexiteit van de problematiek vraagt om een multidisciplinaire aanpak door veelal hoogopgeleide professionals. In een aantal van onze regio's zijn de tarieven niet toereikend om die multidisciplinaire aanpak te bieden.

Het gevolg is dat de beschikbaarheid van hoog specialistische zorg onder druk is komen te staan; een GGZ-instelling krijgt momenteel veelal dezelfde tarieven als een kleine zelfstandige praktijk.

Een ander aspect is ook dat er veelal onvoldoende middelen beschikbaar zijn voor opleiding en onderzoek bij de daarvoor aangewezen zorgaanbieders. Onze mogelijkheden als GGZ-instelling om continue te blijven ontwikkelen en verbeteren worden beperkter, terwijl dit de basis is van kwaliteit van zorg.

Beschikbaarheid

Beschikbaarheid staat gelijk aan een verdeling van schaarste. Dit betekent dus dat er keuzes gemaakt moeten worden door het veld (gezinnen, gemeenten en zorgaanbieders) over welke beschikbaarheid we het hebben. Willen we dat het budget op gaat aan niet bewezen interventies, terwijl de kinderen met de meest complexe problemen op een wachtlijst staan? Wat vinden we het minimaal aantal 'High Intensive Care' bedden dat beschikbaar moet zijn in een regio? Deze vragen worden vaak niet gesteld door de (regio)gemeente, waardoor de oplossing wordt gezocht in de kaasschaafmethode. Uit ervaring weten wij dat dit niet effectief is voor complexe vraagstukken.

Ons uitgangspunt is in het voorportaal specialistische functies in te zetten en pas indien nodig te koppelen aan intensieve zorg. Je zet hiermee als het ware de beste chirurg aan de poort en hij/zij bepaalt wie jeugdzorg nodig heeft en wie niet. Hierdoor wordt de stroom verlegd en krijgen de kinderen en gezinnen die het hardst nodig hebben de juiste zorg op het juiste moment en op de juiste plek (matched care) in plaats van een kostbare stapeling van behandeltrajecten met alle gevolgen voor het gezin. Er bestaan ook inspirerende voorbeelden om preventief bij de wijkteams en de huisartsen de kennis over kinder- en jeugdpsychiatrie te versterken en de verwijfsstroom naar de dure en intensieve Jeugdzorg te beïnvloeden:

- De Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVP) heeft bijvoorbeeld een "Handreiking consultatie in de Kinder- en Jeugdpsychiatrie" opgesteld
- Het Nederlands Jeugdinstituut heeft "Development and Well-Being Assessment" (DAWBA) ontwikkeld, een pakket instrumenten waarmee psychopathologie bij kinderen en jongeren in beeld kan worden gebracht. Dit hoeft niet gedaan te worden door een specialistische hulpverlener
- De POH GGZ verbreden met kennis van de Kinder- en Jeugdpsychiatrie
- J-GGZ-nascholing aan wijkteams en huisartsen

Een online triage-instrument, zoals de DAWBA, kan helpen om doorverwijzingen van het wijkteam, huisarts of het onderwijs naar de juiste voorzieningen beter te stroomlijnen.

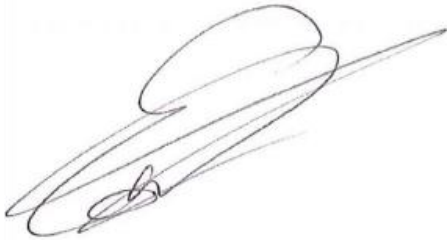
Daarnaast is de beschikbaarheid van vandaag niet de beschikbaarheid van morgen. Met andere woorden, als we vandaag bedden afbouwen of dwang en drang weten terug te brengen, wat hebben we dan vandaag en morgen nodig aan beschikbare zorg? We weten uit de praktijk pas te kunnen afbouwen als er alternatief aanbod staat om "gaten" in de zorg te voorkomen en cliënten niet tussen wal en schip vallen.

Tenslotte

Wij zijn van mening dat bestuurlijk boetes wel geormerkt moeten worden en beschikbaar blijven voor de jeugdwet.

Wij staan open voor gesprek mocht deze brief daar aanleiding toe geven.

Met vriendelijke groet,
mede namens Jos Brinkmann

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Elsbeth de Ruijter', written in a cursive style with a long horizontal stroke extending to the right.

Elsbeth de Ruijter
Raad van Bestuur GGZ Noord-Holland-Noord